

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINTO 2015

Määräys 35/011/2015

© Opetushallitus

Määräykset ja ohjeet 2015:31

ISBN 978-952-13-6119-7 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi/julkaisut

MÄÄRÄYS

21.5.2015

35/011/2015

Voimassaoloaika: **1.6.2015 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom.

Kumooa Opetushallituksen määräyksen
4.12.2008 nro 35/011/2008

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

KULTAAJAKISÄLLIN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt kultaajakisällin ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.6.2015 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitettu tutkinnon suorittaminen voidaan saattaa loppuun tutkinnon perusteiden 4.12.2008 nro 35/011/2008 mukaisesti 31.5.2017 mennessä.

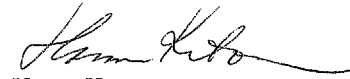
Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Hanna Ketonen

LIITE

Kultaajakisällin ammattitutkinnon perusteet 2015

SISÄLTÖ

I	Kultaajakisällin ammattitutkinnon osat ja muodostuminen.....	5
	Kultaajakisällin ammattitutkinto.....	5
II	Kultaajakisällin ammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi.....	6
1	Kultaustyön suunnittelu ja pohjatyöt	6
2	Kultaustyön valmistaminen.....	9
3	Vauriokartoitus ja dokumentointi.....	11
4	Tutkinnon osa toisesta ammattitutkinnosta	13
	Liite 1. Kultaajakisällin ammattitutkinnon kuvaus	14

I Kultaajakisällin ammattitutkinnon osat ja muodostuminen

Kultaajakisällin ammattitutkinto

Pakolliset tutkinnon osat

1. Kultaustyön suunnittelu ja pohjatyöt
2. Kultaustyön valmistaminen

Valinnaiset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee yhden osan

3. Vauriokartoitus ja dokumentointi
4. Tutkinnon osa toisesta ammattitutkinnosta

Kultaajakisällin ammattitutkinto muodostuu kolmesta tutkinnon osasta, joista kaksi on pakollista ja yksi valinnainen tutkinnon osa. Tutkinto on valmis, kun kaikki kolme tutkinnon osaa on suoritettu hyväksytysti.

II Kultaajakisällin ammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Ammattitaidon osoittaminen -kohdassa määritellään, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyin suorituksen kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat, joilla on riittävä suoritettavaan tutkintoon liittyvä ammattitaito ja riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin.

1 Kultaustyön suunnittelu ja pohjatyöt

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- neuvotella omaan työhönsä liittyvistä tehtävistä
- tunnistaa ja valita rakenteita, materiaaleja ja työmenetelmiä
- laatia omasta työkohteestaan työsuunnitelman
- toimia taloudellisesti ja turvallisesti
- huomioida työhönsä vaikuttavat olosuhteet
- valmistaa ja käsitellä työkohteeseen soveltuvia pohjamateriaaleja.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Tutkinnon suorittaja suunnittelee ja valmistaa kaksi eri työmenetelmillä toteutettavan työkohteen pohjatyötä. Työtehtäviä ovat esimiehen tai asiakkaan kanssa neuvottelu tehtävistä, materiaalien ja työmenetelmien tunnistaminen sekä valinta ja toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman laatiminen huomioiden taloudellinen ja turvallinen toiminta. Tehtävänä on myös huomioida työhön vaikuttavat olosuhteet. Tutkinnon suorittaja valmistaa ja käsittelee työkohteeseen soveltuvat pohjamateriaalit.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastatteluilla ja muilla menetelmillä siten, että tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset tulevat osoitetuksi kriteerien mukaisesti.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja neuvottelee omaan työhönsä liittyvistä tehtävistä.

Tutkinnon suorittaja

- tekee työnsä joustavasti ja hyvässä yhteistyössä muiden kohteessa työskentelevien kanssa
- neuvottelee asiakaslähtöisesti työtehtävistään joko asiakkaan tai esimiehen kanssa
- selviytyy viestinnästä monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa
- ehdottaa ja perustelee ratkaisuja oman alansa erityisongelmiin.

Tutkinnon suorittaja tunnistaa ja valitsee rakenteita, materiaaleja ja työmenetelmiä.

Tutkinnon suorittaja

- käyttää teoria- ja faktatietoja työhönsä
- etsii ja hankkii tietoa eri lähteistä kehittääkseen ammattitaitoaan
- tunnistaa, arvostaa ja vaalii kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita
- ottaa huomioon kohteen iästä ja materiaalien aitoudesta muodostuvan arvoperustan
- valitsee materiaalit kullattavan kohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa
- valitsee kohteen kultaustapaan perustuvat työmenetelmät ja pyrkii pitkäaikaisesti kestävään lopputulokseen
- tunnistaa oman osaamisensa taitojen ja tietojen rajat sekä arvostaa omaa ammattitaitoaan
- pyytää tarvittaessa muiden asiantuntijoiden apua.

Tutkinnon suorittaja laatii omasta työkohteestaan työsuunnitelman.

Tutkinnon suorittaja

- noudattaa alan yhteisiä ja yleisiä periaatteita
- laatii työsuunnitelmansa kohteen arvon säilyttävällä tavalla
- noudattaa suunnitelma- ja muissa asiakirjoissa sovittuja työn laatuvaatimuksia
- suunnittelee omien työtehtäviensä suoritusjärjestyksen
- laskee ja arvioi materiaalimenekit
- arvioi oman työnsä määrän ja merkityksen kustannuslaskelmissa
- huolehtii teline- ja suojaustarpeesta
- arvioi etukäteen työhön liittyvät työturvallisuusriskit.

Tutkinnon suorittaja toimii taloudellisesti ja turvallisesti.

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee tulosvastuullisella asenteella
- työskentelee itsenäisesti ja oma-aloitteisesti
- työskentelee ammattilaisen joutuisuudella
- noudattaa sovittuja työaikoja
- vastaa siitä, että oma työ tulee tehdyksi kokonaisuudessaan valmiiksi
- huolehtii omasta työturvallisuudestaan käyttämällä henkilökohtaisia suojaimia
- ottaa huomioon työturvallisuus- ja ympäristöriskit ja määräykset
- huomioi työsuorituksesta ympäristölle aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät
- noudattaa koneiden ja laitteiden valmistajien käyttöturvallisuusohjeita
- hallitsee työturvallisuuskortin edellyttämät tiedot ja taidot
- hallitsee tulityökortin edellyttämät tiedot ja taidot
- hallitsee EA-1-koulutuksessa annettavat tiedot ja taidot.

Tutkinnon suorittaja huomioi työhönsä vaikuttavat olosuhteet.

Tutkinnon suorittaja

- seuraa lämpötiloja ja ilman kosteuspitoisuutta työn aikana
- toimii muuttuvissa olosuhteissa siten, että keskeneräinen työ ei vaurioidu
- selvittää muiden samanaikaisten työmaan töiden mahdolliset haittavaikutukset töiden ajoituksessa
- suojaa työkohteen ja ympäristön.

Tutkinnon suorittaja valmistaa ja käsittelee työkohteeseen soveltuvat pohjamateriaalit.

Tutkinnon suorittaja

- valmistaa tarvittavat koristeosat pohjamateriaaleihin
- kiinnittää koristeosat/liitokset työkohteeseen sopivilla menetelmillä
- tekee tarvittavat pohjakäsittelyt puu-, kivi-, metalli- tai kipsialustalle
- tekee kuiva- ja märkähionnat sekä leikkaukset tai muut tarvittavat pohjakäsittelyt
- pitää työvälineensä koko ajan käyttökunnossa ja huollettuna.

2 Kultaustyön valmistaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tehdä työsuunnitelman mukaiset kultaustyöt
- tutkinnon suorittaja valmistaa ja käsittelee työkohteeseen soveltuvat materiaalit
- tehdä kullattujen pintojen suojaus- ja viimeistelykäsittelyt
- noudattaa työturvallisuusmääräyksiä
- luovuttaa valmiin työn esimiehelleen tai asiakkaalle.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat työsuunnitelman mukaan tehtävät kaksi eri kultausmenetelmää sekä niihin tarvittavat suojaus- ja viimeistelykäsittelyt. Tutkinnon suorittaja valmistaa ja käsittelee tarvittavat materiaalit. Hän noudattaa työssään työturvallisuusmääräyksiä. Hän luovuttaa valmiin työn esimiehelleen tai asiakkaalle.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastatteluilla ja muilla menetelmillä siten, että tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset tulevat osoitetuksi kriteerien mukaisesti.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja tekee työsuunnitelman mukaiset kultaustyöt.

Tutkinnon suorittaja

- tekee polimentti- eli kiiltokultaukseen vaadittavat pohjustukset
- tekee kiiltokultauksen tarkoitukseen sopivilla työvälineillä ja tekniikoilla
- tekee öljykultaukseen vaadittavat pohjustukset joko sisä- tai ulkotiloissa
- tekee öljykultauksen tarkoitukseen sopivilla työvälineillä ja tekniikoilla.

Tutkinnon suorittaja valmistaa ja käsittelee työkohteeseen soveltuvat materiaalit.

Tutkinnon suorittaja

- valmistaa tarvittavat liimaliuokset
- valmistaa ja käsittelee pohjustuskerrokset eli grundit

- valmistaa ja käsittelee polimentit
- valmistaa ja käsittelee kiinnitysaineet
- erottaa aito-, siirto- ja lyöntimetallien käyttökohteet ja käsittelee niitä teknisesti oikein.

Tutkinnon suorittaja tekee kullattujen pintojen suojaus- ja viimeistelykäsittelyt.

Tutkinnon suorittaja

- tekee pinnan kiillotuksen sopivilla työvälineillä
- tekee tarvittaessa suojalakkaukset
- tekee tarvittaessa kullattujen pintojen mattaukset
- tekee tarvittaessa kullattujen pintojen patinoinnit.

Tutkinnon suorittaja noudattaa työturvallisuusmääräyksiä.

Tutkinnon suorittaja

- huolehtii omasta työturvallisuudestaan ja käyttää henkilökohtaisia suojaimia
- ottaa huomioon työturvallisuus- ja ympäristöriskit ja määräykset
- huomioi työsuorituksesta ympäristölle mahdollisesti aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät
- huolehtii työympäristönsä järjestyksestä ja siisteydestä
- noudattaa koneiden ja laitteiden valmistajien käyttöturvallisuusohjeita.

Tutkinnon suorittaja luovuttaa valmiin työn esimiehelleen tai asiakkaalle.

Tutkinnon suorittaja

- esittelee oman työsuorituksensa tilaajalle
- on tehnyt työnsä kokonaisuudessaan valmiiksi
- esittelee laatuvaatimusten mukaisen lopputuloksen
- on saavuttanut ajalliset tavoitteet
- luovuttaa tuntilaskelman, jonka perusteella on laskettavissa työmenekki
- on siistinyt ja viimeistellyt työympäristönsä
- huolehtii valmiiden pintojen suojauksesta, mikäli mahdollinen työmaavaihe jatkuu
- antaa käyttö- ja huolto-ohjeet
- arvioi ja vertaa omaa työsuoritustaan alkuperäiseen tai vastaavaan kultaustyöhön.

3 Vauriokartoitus ja dokumentointi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- selvittää työkohteen historiallisen arvon
- tehdä aiemmin kullatun kohteen vaurio- ja kuntokartoituksen
- kerätä aineistoa kohteen dokumentointia varten
- laatia omasta työkohteestaan korjaussuunnitelman.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa aidoissa työelämätilanteissa. Tutkinnon suorittaja selvittää työkohteen historiaa ja tyyliuunnan. Työ on aiemmin kullatun kohteen vaurioiden ja kunnan kartoitus. Tutkinnon suorittaja kerää arkistointikelpoista aineistoa kohteen dokumentointia varten. Hän laatii omasta työkohteestaan korjaussuunnitelman.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaidon mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastatteluilla ja muilla menetelmillä siten, että tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset tulevat osoitetuksi kriteerien mukaisesti.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja selvittää työkohteen historiallisen arvon.

Tutkinnon suorittaja

- selvittää aiemmin kullatun kohteen arkkitehtuuria tai sisustamista ja tyyliuunnan
- selvittää, miten kohde on suojeltu ja miten suojele vaikuttaa suunnitelmiin ja toimintatapoihin
- ottaa huomioon kohteen iästä ja materiaalien aitoudesta muodostuvan arvoperustan
- tutkii kohteen eri korjausvaiheet
- selvittää aiemmin käytetyt työtavat
- selvittää aiemmin käytetyt materiaalit
- laatii selvityksen perusteella kirjallisen dokumentin tehtäväsuunnittelun avuksi.

Tutkinnon suorittaja tekee aiemmin kullatun kohteen vaurio- ja kuntokartoituksen.

Tutkinnon suorittaja

- tekee havaintoihin perustuvaa tutkimusta kohteesta
- löytää vaurioiden syitä ja tunnistaa niiden aiheuttajia
- arvioi vaurioiden vakavuuden
- laatii tekemiensä havaintojen perusteella toimivan korjaussuunnitelman.

Tutkinnon suorittaja kerää aineistoa kohteen dokumentointia varten.

Tutkinnon suorittaja

- kerää ja tuottaa arkistointikelpoista materiaalia omasta työkohteestaan dokumentointia varten
- noudattaa alan dokumentointiohjeita
- arvioi rakenteiden ja materiaalien dokumentointitarvetta koko työprosessin ajan
- ilmoittaa havainnoistaan asiakkaalle tai esimiehelle.

Tutkinnon suorittaja laatii omasta työkohteestaan korjaussuunnitelman.

Tutkinnon suorittaja

- toimii kestävän kehityksen edellyttämällä tavalla
- laatii korjausehdotuksensa historiallisen arvon säilyttävällä tavalla
- laatii kuvauksen kohteesta
- valitsee kohteen kultaustapaan perustuvat työmenetelmät
- noudattaa suunnitelma- ja muissa asiakirjoissa sovittuja laatuvaatimuksia
- suunnittelee työtehtävien suoritusjärjestyksen
- suunnittelee ajankäytön
- laskee ja arvioi materiaalienekit
- ottaa selville yhteistyökumppanit
- arvioi työhön liittyvät työturvallisuusriskit
- antaa käyttö- ja huolto-ohjeet korjatulle kohteelle
- arvioi omaa osaamistaan.

4 Tutkinnon osa toisesta ammattitutkinnosta

Kultaajakisällin ammattitutkintoon voidaan sisällyttää yksi valinnainen tutkinnon osa seuraavista:

Yrittäjän ammattitutkinnosta

- Yritystoiminnan suunnittelu tai
- Yritystoiminnan käynnistäminen

tai

Restaurointikisällin ammattitutkinnosta

- Koristevalu tai
- Koristemaalaus

tai

Puusepäntekijän ammattitutkinnosta

- Taidekehystys tai
- Koristeveisto.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla voimassa oleva ko. näyttötutkinnon järjestämissopimus, tai koulutuksen järjestäjä voi ostaa näyttötutkintotilaisuudet sellaiselta tutkinnon järjestäjältä, jolla on näyttötutkinnon järjestämissopimus ko. tutkintoon.

Todistuksen kyseisen osan suorittamisesta antaa aina ko. ammattitutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Restaurointialan tutkintotoimikunta hyväksyy kyseisen tutkinnon osan osaksi kultaajakisällin ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Liite 1. Kultaajakisällin ammattitutkinnon kuvaus

Kultaajakisällin ammattitutkinto

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.6.2015 (35/011/2015)

Tutkinnon muodostuminen

Kultaajakisällin ammattitutkinnon suorittamiseksi tulee suorittaa kaksi pakollista ja yksi valinnainen tutkinnon osa. Tutkinto on valmis, kun kaikki kolme tutkinnon osaa on suoritettu hyväksytysti. Pakolliset osat ovat kultaustyön suunnittelu ja pohjatyöt ja kultaustyön valmistaminen. Valinnaisia tutkinnon osia ovat vauriokartoitus ja dokumentointi sekä tutkinnon osa restaurointikisällin ammattitutkinnosta: koristevalu tai koristemaalauksen tai puusepäntekijän ammattitutkinnosta: taidekehystys tai koristeveisto.

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Kultaajakisällin ammattitutkinnon suorittaneella on alan ammattityöntekijältä edellytettävä ammattitaito. Tutkinnon suorittaneella on vahva kokonaisnäkemys ammatista ja siihen liittyvistä haasteista. Kulaaajakisälli toteuttaa monimuotoisia työkokonaisuuksia ja osaa joustavasti työskennellä vaihtelevissakin olosuhteissa ja toimintaympäristöissä. Hän noudattaa alalla voimassa olevia lakeja ja asetuksia ja muita määräyksiä ja ohjeita. Kulaaajakisällillä on hyvät edellytykset ylläpitää ja kehittää omaa toimintaansa sekä ratkaista työtehtäviin liittyviä ongelmia. Kulaaajakisällin ammattitutkinnon suorittaneella on hyvät tiedonhaku- ja viestintätaidot sekä hyvät taidot työskennellä joustavasti erilaisten ihmisten kanssa. Hän huolehtii turvallisesta työympäristöstä vaativissakin työtilanteissa. Kulaaajakisälli arvostaa omaa ammattiaan ja edistää toiminnallaan myös alan arvostusta.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Kulaaajakisällin ammattitutkinnon suorittanut voi toimia työntekijänä tai yrittäjänä. Työkohde voi olla vanha tai uusi huonekalu, taidekehys tai muuta esineistöä. Restauroitavissa rakennuksissa työkohteina ovat rakennuksen osat tai pinnat. Kaikki vanhat, aiemmin kullatut pinnat ja rakenteet tutkitaan, vauriot kartoitetaan ja dokumentoidaan. Uuden rekonstruktionkin on perustuttava tutkittuun tietoon. Kulaaajakisälli voi työssään käyttää konservoivia, restauroivia tai rekonstruoivia työmenetelmiä tai valmistaa kokonaan uusia tuotteita.

Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 3

Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-6119-7
ISSN-L 1798-887X
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet